gemeente Berkelland

| | | |
|---|---|---|
| Zaaknummer | : | 663579 |
| **Raadsvergadering** | : | **05-09-2023** |
| **Onderwerp** | : | **Evaluatie en vervolg dorpskamers Neede en Eibergen** |
| Collegevergadering | : | 11-07-2023 |
| Portefeuillehouder | : | Wethouder W.A. Wormgoor |
| Steller | : | Schmidt, Patty, Team Advies sociaal domein tel. : 0618201210 |

**Te nemen besluit**

1. Kennisnemen van de tweede evaluatie van de dorpskamers.
2. Instemmen met voortzetting van de dorpskamers in 2024 en 2025 en de benodigde incidentele middelen dekken uit het programma 'Een toekomstbestendig sociaal domein'.
3. Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de dorpskamer uit te breiden naar de vier grote kernen.

**Waarom dit voorstel en wat is het effect**

Er zijn in september 2021 twee dorpskamers van start gegaan in de kernen Neede en Eibergen. We creëren daarmee een toegankelijke en laagdrempelige voorziening in de sociale basis waar mensen zonder indicatie terecht kunnen voor ontmoeting en een zinvolle daginvulling. Daarnaast is dit een plek waar mensen terecht kunnen voor een helpende hand en waar mensen zich kunnen ontwikkelen. De dorpskamers zijn er voor iedereen, maar worden ook bezocht door mensen die vanuit een kwetsbare positie komen en (weer) een plek willen innemen in de maatschappij. Deze mensen hebben veelal een afstand tot de arbeidsmarkt en/of een psychische kwetsbaarheid.

De dorpskamers zijn als pilot gestart en tot op heden gefinancierd met incidentele middelen. Er is een tweede evaluatie uitgevoerd ter onderbouwing van het besluit om de dorpskamers voort te zetten voor de duur van twee jaar. Daarnaast is de wens om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de dorpskamer uit te breiden naar de overige twee kernen.

**Argumentatie**

*1.1. De evaluatie geeft inzicht in de behaalde resultaten van de dorpskamers.* Daaruit blijkt dat we de dorpskamers vooralsnog willen behouden voor de duur van twee jaar. De dorpskamers dragen bij aan het vinden van een zinvolle daginvulling, het duurzaam vergroten van het sociale netwerk en het zetten van stappen op de participatieladder. De dorpskamer is onderdeel van de keten 'van dagbesteding naar werk'. Het is een plek voor mensen waarvoor dagbesteding een stap te ver is en waarvoor een inloop met enkel vrijwilligers hen te weinig ondersteuning biedt. De komst van de dorpskamer heeft effect op het zorggebruik binnen de Wmo: de voorziening wordt in steeds meer gevallen benut om inzet van duurdere zorg te voorkomen.

*2.1. De dorpskamer is een partner in de sociale basis waar mensen omzien naar elkaar en hulpvragen met en voor elkaar oplossen.* Met een sterke sociale basis beogen we de gewenste beweging naar de voorkant, waarbij het accent ligt op wat mensen nog wel kunnen. We richten ons op plekken in de wijk waar mensen zijn en verblijven, zodat ze daar vaardigheden kunnen

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 bespreekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

opdoen om zich staande te houden en te ontwikkelen (herstelgedachte). Het organiseren van een sterke sociale basis, gericht op preventie en gezondheid, is als speerpunt opgenomen in het coalitieakkoord en de regionale inkoop Jeugdhulp en Wmo.

*2.2. De doordecentralisatie beschermd wonen biedt mogelijkheden om de dorpskamer op langere termijn te bekostigen.* De doordecentralisatie vraagt een verandering van de wijze waarop we mensen met een (ernstige) psychische kwetsbaarheid benaderen en ondersteunen, zodat zij onderdeel kunnen uitmaken van de maatschappij. Het doel is om deze mensen zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving te ondersteunen en veel minder vanuit een instelling. Dat vraagt om een basisniveau van voorzieningen en kennis, geschikte woningen en vooral ook samenwerking tussen gemeenten, ketenpartners en zorgverzekeraars. De dorpskamer is een voorziening om deze doelgroep in de wijk te ondersteunen, zoals genoemd bij 2.1. De doordecentralisatie betekent ook dat we zelf financiële middelen ontvangen om passende ondersteuning te bekostigen. Wij verwachten dat er in de toekomst ruimte is om de dorpskamer structureel uit deze middelen te bekostigen.

*2.3. Vanwege onduidelijkheid over de invoering van de doordecentralisatie beschermd wonen zetten we de dorpskamers voort voor de duur van twee jaar.* Voor de afweging of we de dorpskamers ook structureel willen inzetten, zijn we afhankelijk van landelijke wetgeving met betrekking tot de invoering van de doordecentralisatie beschermd wonen. Op dat moment is ook pas duidelijk welke middelen wij lokaal ontvangen ten behoeve van ondersteuning aan de doelgroep beschermd wonen. De invoering van deze wetgeving is vertraagd, waardoor we de afweging tot structurele voortzetting van de dorpskamers moeten uitstellen. Naar verwachting vindt dit plaats in de perspectiefnota van 2025.

*3.1. We hebben de ambitie om in alle vier grote kernen te komen tot een zo laagdrempelig mogelijke plek waar mensen vaardigheden kunnen opdoen om zich staande te houden en te ontwikkelen.* We onderzoeken de komende periode welke behoefte er in de overige twee kernen is met betrekking tot een dorpskamer. We brengen in beeld wat er (financieel) nodig is om de dorpskamers uit te breiden naar de overige twee kernen. Tegelijkertijd onderzoeken we of er ook andere alternatieven passend zijn, waarbij we nauwe samenwerking zoeken met bestaande inloopvoorzieningen.

**Kanttekeningen en risico’s**

*2.1. We doen een stap terug in de beweging naar meer preventie als we de dorpskamers niet voortzetten.* We streven naar een maatschappij waarin inwoners meer omzien naar elkaar en waar we hulpvragen met en voor elkaar oplossen. We verleggen de focus van individuele hulpverlening naar een meer collectieve benadering. Om dit te bewerkstelligen is het van belang dat we voorzieningen creëren die bijdragen aan deze beweging. De dorpskamer is zo'n voorziening. Het heeft tijd nodig om de effecten zichtbaar te maken. Afbouwen van een dergelijke voorziening is relatief eenvoudig, het opnieuw opbouwen ervan niet.

*2.3. Het structureel voortzetten van de dorpskamers hangt samen met het vinden van een structureel budget.* We onderzoeken de komende tijd of er ook nog cofinanciering mogelijk is vanuit Menzis.

**Financiën**
Voor de boekjaren 2024 en 2025 is een bedrag ter overbrugging nodig van € 155.000,- per jaar voor de voortzetting van de dorpskamers in Neede en Eibergen. In totaal gaat het om een bedrag van € 310.000,-. Het betreft incidentele middelen.
In het streven om geen onderwerpen voor nieuw beleid aan te dragen vanuit het Sociaal Domein, zijn middelen in de reserve bestuurlijke claims en overgeheveld budget uit de jaarrekening 2022 geïnventariseerd. Er is een bedrag van € 151.000,- beschikbaar uit het resultaat beschermd wonen en er is een restant beschikbaar uit het uitvoeringsplan Samen Denken Samen Doen. Beide bedragen zijn bij de besluitvorming over de jaarrekening 2022 gereserveerd. Vooralsnog is het beeld dat de middelen voldoende zijn ter overbrugging tot er duidelijkheid bestaat over de invoering van de wetgeving met betrekking tot de doordecentralisatie van beschermd wonen.

**VN verdrag rechten van mensen met een beperking**
De dorpskamer draagt bij aan een inclusieve samenleving door toegankelijk te zijn voor iedereen.

**Communicatie**
Bij voortzetting van de dorpskamers volgt berichtgeving in Berkelbericht.

**Initiatief, participatie en rol gemeente**
De acht Achterhoekse gemeenten werken samen aan de (inhoudelijke) doordecentralisatie van beschermd wonen, waarbij specifiek aandacht is voor de benodigde lokale infrastructuur om deze doelgroep zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving te ondersteunen.

**Planning en evaluatie**
Besluitvorming over de structurele inzet van de dorpskamers vindt naar verwachting plaats bij de perspectiefnota van 2025.

**Alternatieven**
*1. We zetten de dorpskamers niet voort.*
We doen hiermee een stap terug in de beweging naar meer preventie. Onze ambitie is om de focus te verleggen van individuele hulpverlening naar een meer collectieve benadering. Om dit te bewerkstelligen is het van belang dat we de sociale basis versterken waarin we voorzieningen zoals de dorpskamer creëren. Als de dorpskamers sluiten missen we een belangrijke partner in de sociale basis die zich richt op de beweging naar preventie en gezondheid. De kwetsbare inwoners zullen dan ook een groter beroep blijven doen op individuele hulpverlening (maatwerkvoorziening).

*2. We komen in alle vier grote kernen tot een zo laagdrempelig mogelijke plek voor onze (kwetsbare) inwoners.*
Op dit moment zijn er enkel incidentele middelen beschikbaar welke onvoldoende ruimte bieden om in elke kern tot een volwaardige dorpskamer te komen. We streven er dan ook naar om de twee dorpskamers in Neede en Eibergen zo toegankelijk mogelijk te maken voor alle inwoners van gemeente Berkelland.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 05-09-2023

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11-07-2023;

b e s l u i t :

1. Kennisnemen van de tweede evaluatie van de dorpskamers.
2. Instemmen met voortzetting van de dorpskamers in 2024 en 2025 en de benodigde incidentele middelen dekken uit het programma 'Een toekomstbestendig sociaal domein'.
3. Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de dorpskamer uit te breiden naar de vier grote kernen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 05-09-2023

de griffier, de voorzitter,

**Toelichting raadsvoorstel**

**Onderwerp** : Evaluatie en vervolg dorpskamers Neede en Eibergen

N.v.t.